گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۸۲۱۴
سه شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۱ ۱۰:۱۴

در گزارشی علل ریزش بورس‌های جهانی بررسی شد؛

وال‌استریت، دو سقوط تنها در یک سال

بررسی ابر بورس‌هایی همچون بورس آمریکا، حکایت از دوره‌های ریزش تاریخی طولانی دارد. عناوینی همچون «بورس آمریکا طولانی‌ترین سقوط خود را در ۹۰ سال اخیر تجربه کرد» (۲۱ می ۲۰۲۲)؛ «بدترین سقوط بورس آمریکا در دو سال گذشته رقم خورد» و «وال استریت؛ غرق در خون» (۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲) بیانگر تنها دو ریزش سنگین در سال میلادی حاضر هستند

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، به تازگی (۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲)، تشکیل صف‌های فروش سنگین ناشی از نگرانی‌های پیش آمده به خاطر تورم در امریکا باعث شد تا شاهد سقوط بورس آمریکا و بدترین افت وال استریت در دو سال گذشته باشیم. افزایش بیش از انتظار تورم باعث ناامید شدن سهامداران نسبت به عقب‌نشینی بانک مرکزی امریکا نسبت به ادامه سیاست افزایش نرخ بهره شد. در این تاریخ، تمام سه شاخص اصلی بورس وال استریت شامل نزدک، ۵۰۰ S&P و داوجونز در معاملات این روز سقوط سنگینی را به ثبت رساندند و بدترین افت خود از ماه جولای سال ۲۰۲۰ و در بحبوحه کرونا تاکنون را به ثبت رساندند.
کمی پیشتر (۲۱ می ۲۰۲۲)، سقوط بورس ایالات متحده، شاخص سهام وال استریت را در بحبوحه ترس از تورم و رکود به وضعیت نزولی سوق داد و سرمایه گذاران را نیز در معرض طولانی‌ترین روند زیان خود از زمان رکود بزرگ در سال ۱۹۳۲ قرار داد. در این روز، شاخص اس‌اندپی ۵۰۰ به میزان ۲.۳ درصد کاهش یافت و آن را به ۲۱ درصد پایین تر از رکورد خود در ماه ژانویه رساند و اساسا به روند صعودی بازار که از مارس ۲۰۲۰ آغاز شده بود پایان داد. شاخص داوجونز نیز تا ۶۱۷ واحد کاهش یافت که ۲ درصد در روز و ۱۶ درصد نسبت به سال گذشته کاهش نشان می‌داد.
نقشه بازار بورس آمریکا (۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲)

بزرگ‌ترین سقوط تاریخ بورس امریکا؛ از اکتبر ۱۹۲۹ تا جولای ۱۹۳۲
بزرگ‌ترین ریزش بازار بورس امریکا، معروف به «پنجشنبه سیاه» در اکتبر ۱۹۲۹ رخ داد؛ دهه ۱۹۲۰ میلادی که در آمریکا با رشد فراوان اقتصادی و سیاسی و اجتماعی همراه بود پایانی دراماتیک و غیر منتظره داشت. در اکتبر سال ۱۹۲۹ بازار بورس این کشور سقوط شدیدی را تجربه کرد و باعث پیدایش دوره ای تاریک که به رکود بزرگ معروف شده است شد.
در ۲۴ اکتبر سال یادشده، بازار بورس آمریکا با ۱۱ درصد کاهش به نسبت روز قبل باز شد. برخی از موسسه‌های اقتصادی برای اینکه بازار را عادی جلوه داده و جلوی هول و هراس مردم را بگیرند، با پیشنهادهایی با رقم بالا سعی کردند ارزش بازار را بالا ببرند، همین موضوع باعث شد که در دو روز بعد ارزش بازار تقریبا به میزان قبلی بازگردد.
در حقیقت، بازگشت ارزش بازار به میزان قبلی موقتی بود و دوشنبه هفته بعد، که با نام «دوشنبه سیاه» شناخته می‌شود، بازار با ۱۳ درصد کاهش بسته شد. روز بعد، یعنی سه‌شنبه سیاه، هیچ تقاضایی در بازار وجود نداشت و بازار باز هم ضرری ۱۲ درصدی را متحمل شد. از آن روز به بعد روند منفی بازار ادامه پیدا کرد و در سال ۱۹۳۲ به پایین‌ترین نقطه رسید.
به عقیده کارشناسان این سقوط به خاطر خرید بیش از حد و قیمت.گذاری نامعقول اتفاق افتاد و شرایط اقتصادی کشور به درستی بررسی و آنالیز نشده بود. قبل از سقوط و در تاریخ سوم سپتامبر ۱۹۲۹ بازار در اوج خود قرار داشت و ارزش متوسط داو جونز ۳۸۱.۱۷ واحد بود. بدترین حالت بازار نیز در تاریخ هشتم جولای ۱۹۳۲ مشاهده شد که ارزش متوسط داو جونز تنها ۴۱ واحد بود و این یعنی سقوطی ۸۹ درصدی. این اتفاق باعث شد بسیاری از شرکت‌های کوچک اعلام ورشکستگی کنند و از بازار خارج شوند. بازار بورس آمریکا تا سال ۱۹۵۴ نتوانست دوباره به ارزش متوسط قبلی خود یعنی ۳۸۱ واحد بازگردد.
پیامدهای سقوط سیاه
سقوط بورس امریکا، به بیکاری بیش از ۱۳ میلیون کارگر امریکایی، قحطی شدید کشاورزان، بی‏خانمان شدن میلیون‏ها تن دیگر و ورشکستگی کارخانه‏ها و بانک‏ها انجامید.
همچنین مردم امریکا که در روزهای شکوفایی نسبی اقتصادی، سهام زیادی جمع کرده بودند و از این طریق ثروت زیادی بر کاغذ برای خود فراهم آورده بودند، از ترس از دست دادن دارایی خود شروع به فروش سهام خود کردند. این امر سبب کاهش مجدد قیمت سهام شد، به طوری که ظرف نوزده روز، قیمت سهام از ۴۰۰ دلار به ۳۰ دلار رسید و در ظرف یک ماه، ارزش رسمی سهام شرکت‌های امریکا، ۴۰ میلیارد دلار تنزل پیدا کرد.
با کم شدن قیمت سهام، قدرت خرید مردم پایین آمد و در نتیجه، تقاضا برای خرید کالا کم شد. فروش نرفتن محصولات کارخانه‏ها، سبب بیکاری کارگران و ورشکستگی کارخانه‏ها و مراکز تولید شد و تعداد بیکاران تا ده درصد جمعیت کشور بالا رفت. دولت امریکا برای مقابله با بحران، مالیات‏ها را افزایش داد؛ در نتیجه، مالیات دهندگان توان خرید خود را هرچه بیشتر از دست دادند و دور باطل تورم و بیکاری از سر گرفته شد.
در این میان، از آنجا که از سوی سرمایه‏داران امریکایی، سرمایه‏گذاری‏های کلانی در اروپا صورت گرفته بود، دامنه بحران اقتصادی امریکا به سرعت به قاره اروپا نیز کشیده شد و بیکاری و ورشکستگی در این قاره نیز رواج پیدا کرد. هیچ یک از رکودهای اقتصادی تاریخ امریکا به اندازه این بحران، موجب نارضایتی مردم از بی‏کفایتی مسؤولان و برنامه‏ریزان اقتصادی امریکا نشده بود. این بحران در آن زمان بزرگ‏ترین لطمه را بر وجهه نظام سرمایه‏داری نزد مردم و دولت‏هایی که به‌طور مستقیم از این بحران متضرر شده بودند وارد آورد.
بحران اقتصادی وال استریت سرانجام با روی کار آمدن فرانکلین روزولت به ریاست جمهوری امریکا در سال ۱۹۳۲ پایان یافت.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران(سنا)